UN – 065

III Semester B.H.M./B.C.A. Examination, November/December 2015
(CBCS) (Freshers) (2015 and 16 Onwards)
LANGUAGE SANSKRIT – III
Campu Ramayanam (Ayodhya Kanda), Grammar and Translation

Time : 3 Hours Max. Marks : 70

Instructions : *1) Answer in* ***Sanskrit/Kannada/English.***
2) Q. Nos. ***I, VI*** *and* ***VII*** *should be answered in* ***Sanskrit*** *only.*

I. प्रश्नानां समाचीनं उत्तरं लिखत . **(10×1=10)**
ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.
Choose and write correct answer.

1) वनदेवताभि: क: निन्दिष्यते ?
   1) निमेषहानि:
   2) अनिमेषहानि
   3) विनिमेषहानि:
   4) सुनिमेषहानि:

2) मुकुटं विधातुं कस्मिन् दिवसे यतिष्ये ?
   1) फाल्गुने
   2) तिष्ये
   3) चिन्ते
   4) मृगशे

3) सत्यगिरां पुरोग: क: ?
   1) अरिन्दम:
   2) गिरिन्दम:
   3) हरिन्दम:
   4) पुरिन्दम:

P.T.O.

4) रामस्य कौतुकमडलं कः निर्वर्तयामास ?

1) विश्वामित्रः

2) अगस्त्यः

3) वसिष्ठः

4) भृगुः

5) किं नाम राजा स्वे लोचने विप्राय विततार ?

1) अलर्कः

2) हलर्कः

3) मलर्क

4) सुलर्क

6) बृहस्पतिपदभ्रंगविधुरः कः ?

1) महिषः

2) नहुषः

3) धनुषः

4) करुषः

7) सीता निजाभरणानि कस्य न्यदात् ?

1) सुयज्ञापरत्न्यै

2) वमिष्ठपत्न्यै

3) अगस्त्यपत्न्यै

4) भरद्वजपत्न्यै

8) भागवतचम्पूकाव्यस्य रचयिता कः ?

1) कालिदासः

2) व्यासः

3) अभिनवकालिदासः

4) वाल्मीकिः

9) नलचम्पूकाव्यस्य रचयिता कः ?

1) बाणः

2) त्रिविक्रमभट्टः

3) श्रीहर्ष

4) दण्डी

10) बहुप्राचीनचम्पूकाव्यं किम् ?

1) नलचम्पू

2) भारतचम्पू

3) भागवतचम्पूः

4) रामायण चम्पूः

II. द्वयोः प्रश्नयोः प्रबन्धं लिखत. (2×10=20)

ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

Write an essay on **any two** questions.

1) पञ्चचम्पूकाव्यानि परिचाययत।

ಪಂಚಚಂಪೂ ಕಾವ್ಯಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿ.

Introduce Panchachampu Kavyas.

2) कैकेय्याः आग्रहं विशदयत।

ಕೈಕೇಯಿಯ ಆಗ್ರಹವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

Explain Kaikeyies Agraha.

3) भोजस्य जीवन-काल-कृतिविषये प्रबन्धं लिखत।

ಭೋಜನ ದೇಶ-ಕಾಲ-ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಿರಿ.

Write an essay on the life,date and works of Bhoja.

III. a) द्वयोः श्लोकयोः अनुवादं विलिख्य तात्पर्यं लिखत.   (2×4=8)

ಯಾವುದಾದರೂ **ಎರಡು** ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿ ವಿವರಿಸಿ.

Translate and explain **any two** of the following.

1) यामेवाहुर्निशिचरकुलोन्मूलने मूलहेतुं
यस्याश्चित्तं प्रकृतिकुटिलं गात्रमित्रं बभूव।
अम्भोजिन्याः शिशिरसरसं कासरीवाच्छमम्भः
कैकेय्याः सा हृदयमदयं मन्थरा निममिन्थ ॥

2) नैवाभवस्त्वमिह शीलवतीषु गण्या
नैवाभजत्पितृमतां गणनां स रामः।
नैवापमात्मजसुखान्यहमत्यनार्ये
नैवापमम्बु भरतेन न मे प्रदेयम् ॥

3) रेखारथाङ्गसरसीरुहशङ्खचिन्हे
क्षेमङ्करे तव करे जगतां त्रयाणाम्।
कान्तारकन्दखननं रचयेति नून-
माबद्धवान्प्रतिसरं भगवान् वसिष्ठः ॥

4) कल्याणवादसुखितां सहसैव कान्तां
कान्तारचारकथया कलुषी चकार।
अम्भोदनादमुदितां विपिने मयूरीं
सन्त्रासयन्निव धनुर्ध्वनिना पुलिन्दः ॥

b) अनुवादं कुरुत.

(1×4=4)

ಗದ್ಯಭಾಗವನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿರಿ.

Translate the prose passage.

तत्र सोमित्रिरतिमात्रप्रवृद्धमन्युः शतमन्युसमानमग्रजन्मनं प्रत्येवमकथयत् ।

आर्य । न कार्यमिदम् । लोलगर्हणार्हायाः कैकेय्याः वचसा रजसा जरसा च समाक्रान्तस्वान्तस्वान्तया कृत्याकृत्यविवेकमूदस्य राज्ञः प्रज्ञाशैथित्यान्निःसृतेन वचसा सन्त्यज्य राज्यमटवीपर्यटनं विधातुम् ।

अथवा

अथ निशीथे दाशरथिः सुमन्त्रेण संमन्त्र्य बष्तिजनसंहतिरितिविनतानन्दनेन स्यन्दनेन वेदश्रुतिगोमती निष्यन्दिकानामनदित्रयपरिष्कृतामिक्ष्वाकवे मनुना दत्ता वसुमतीमतीत्य विविधवनगहनवीरुतृणपटल पिहितरथतुरगखुरमुद्रया पदव्या गङ्गतरङ्गसङ्गतमूलं गगनतलालिङ्गितशृङ्गं शृङ्गवेरपुरालङ्गारमिंगुदिपादपमुपागमत् ।

IV. **द्वयोः** ससन्दर्भं विवृणत.

(2×4=8)

ಎರಡನ್ನು ಸಂದರ್ಭ ಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿ.

Annotate **any two** of the following.

1) ऊरीचकार हृदये पुटपाकरीतिम् ।

2) कैकेयि । मां उपयमं नयतीति मन्ये ।

3) मातस्त्वया न कदाचिदुपेक्षणीयम् ।

4) मयि पतति गरीयानम्ब ते पक्षपातः ।

V. द्वयोः लघुटिप्पणी लिखत. $(2 \times 2^1/_2 = 5)$

ಎರಡನ್ನು ಕುರಿತು ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Write short notes on **any two** of the following.

1) सीता

2) कैकेयी

3) वरद्वयम्

4) चम्पूकाव्यलक्षणम्

VI. **संस्कृत**भाषायां उत्तरं लिखत.

ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

Answer in **Sanskrit**.

A) **पञ्चानाम्** वाक्यानां दोषान् परिहरत. $(5 \times 1 = 5)$

ಐದು ವಾಕ್ಯಗಳ ದೋಷಗಳನ್ನು ತಿದ್ದಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Correct the errors of **any five** sentences.

1) महाराजा नगरं आगच्छति।

2) खगाः वृक्षे अधिवसन्ति।

3) चोरस्य भीतः बालकः धावति।

4) माता सुतां सह गृहं गच्छति।

5) शालां छात्राः पठन्ति।

6) शिक्षकः पाठं पाठयसि।

7) सर्वे जनाः सुखिनो भवतु।

8) धर्मो रक्षिते रक्षतः।

B) पदानि उपयुज्य वाक्यं रचयत (पञ्चानां). **(5×1=5)**

ಪದಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ರಚಿಸಿ (ಐದು ಮಾತ್ರ).

Construct sentences for **any five**.

1) संस्कृतं
2) स्मरामि
3) एव
4) पठतु
5) यथा-तथा
6) अद्य
7) गन्तुं
8) बालकः

VII. संस्कृत भाषायां अनुवदत. **(1×5=5)**

ಸಂಸ್ಕೃತಕ್ಕೆ ಅನುವಾದಿಸಿ.

Translate into **Sanskrit**.

ಶ್ರಾವಣ ಮಾಸ ಹಬ್ಬಗಳ ಮಾಸ. ಈ ಮಾಸದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಜನ್ಮಾಷ್ಟಮಿ, ವರಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮೀ ವ್ರತ, ಗೌರೀ ತೃತೀಯಾ, ಗಣೇಶ ಚತುರ್ಥಿ, ಅನಂತ ಚತುರ್ದಶಿ ಮೊದಲಾದ ಹಬ್ಬಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತೇವೆ. ವರ್ಷ ಋತುವು ಈ ಮಾಸದಿಂದಲೇ ಆರಂಭವಾಗುವುದು ಒಂದು ವಿಶೇಷ.

Shravana is the month of festivals. In this month Sri Krishna Janmashtami, Varamahalakshmi vrata, Gowri trithiya, Ganesh Chathurthi, Anantha Chaturdashi are celebrated. The uniqueness of this month is that the rainy season begins with this month.